

Työni Front-end -kehittäjänä

Helmi Huttunen

Haaga-Helia ammattikorkeakoulu

Amk-opinnäytetyö

2021

Tietojenkäsittelyn tutkinto

Tiivistelmä

Tekijä

Helmi Huttunen

Tutkinto

Tradenomi

Raportin/Opinnäytetyön nimi

Työni Front-end -kehittäjänä

Sivu- ja liitesivumäärä

33 + 0

Päiväkirjaopinnäytetyössä on tarkoitus seurata ja analysoida omaa kehittymistään kahdeksan viikon ajan. Jokaiselta viikolta kirjoitetaan päivittäin teksti, jossa kerrotaan, miten päivä on edennyt ja mitä on saanut tehdyksi. Päiväkirjamerkintöjen pohjalta kirjoitetaan viikoittain analyysi, missä lähteitä tukena käyttäen pohditaan viikon työn tulosta. Lopuksi päätelmäosiossa pohditaan viikoittaisten analyysien pohjalta, miten seurantajakson aikana oma työskentely on edistynyt sekä kehittynyt.

Asiasanat

Front-end, React.js, HTML, CSS, Scrum, JavaScript, ohjelmistotestaaminen.

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Lähtötilanteen kuvaus	5
2.1	Oman nykyisen työn analyysi	5
2.2	Sidosryhmät työpaikalla	7
2.2.1	Sisäiset sidosryhmät	8
2.2.2	Ulkoiset sidosryhmät	8
2.3	Vuorovaikutus työpaikalla	8
3	Päiväkirjaraportointi	9
3.1	Seurantaviikko 1	9
3.1.1	Viikkoanalyysi	12
3.2	Seurantaviikko 2	15
3.2.1	Viikkoanalyysi	17
3.3	Seurantaviikko 3	18
3.3.1	Viikkoanalyysi	20
3.4	Seurantaviikko 4	21
3.4.1	Viikkoanalyysi	23
3.5	Seurantaviikko 5	24
3.5.1	Viikkoanalyysi	25
3.6	Seurantaviikko 6	26
3.6.1	Viikkoanalyysi	28
3.7	Seurantaviikko 7	28
3.7.1	Viikkoanalyysi	29
3.8	Seurantaviikko 8	29
3.8.1	Viikkoanalyysi	30
4	Pohdinta ja päätelmät	31
	Lähteet	32

1 Johdanto

Tämä on päiväkirjamuotoinen opinnäytetyö, jossa kuvaan päivittäistä työtäni eräässä suuressa It-alan yrityksessä. Tein samaan yritykseen myös työharjoittelun vuoden 2021 keväällä, jonka jälkeen jatkoin samassa paikassa koko-aikaisena työntekijänä. Työt jatkuivat saman projektin parissa, jota tein työharjoittelun aikana ja tulevien seurantaviikkojen aikana tarkkailen projektin edistymistä.

Opinnäytetyön seurantaviikot alkavat 27.9.2021 ja jatkuvat siitä seuraavat kymmenen viikkoa. Tarkoituksena on kirjoittaa jokaiselta työpäivältä kuvaus, mitä olen tehnyt ja viikon lopuksi analyysi kuluneesta viikosta.

Työpaikallani olen toiminut saman tiimin parissa, vaikka ihmiset siinä ovatkin hiukan vaihtuneet. Tammikuussa meitä aloitti vain kolme kyseisen projektin parissa, mutta nyt työskentelemässä on jo monia ihmisiä sekä Suomesta, että yrityksen Intian päästä. Työskentely ja palaverit suoritetaan pääsääntöisesti englannin kielellä. Projektitoiminnassamme toistuu viikoittain sama kaava, eli joka päivä pidetään aamulla puolen tunnin mittainen säily ja kerran viikossa tunnin kestävä palaveri asiakkaan kanssa. Projektin seurannassa hyödynnetään Kanban-taulua, jolloin tehtäviä asioita on helppo jaotella osiin ja seurata niiden etenemisvaihetta.

Kyseinen firma missä työskentelen, keskittyy pankkialalle. Yrityksen nimi jää kuitenkin tässä opinnäytetyössä sanomatta, jotta asiakkaan yksityisyys pysyy suojattuna.

Tavoitteena seuraavan kymmenen seurantaviikon aikana on huomata edistymistä projektin kulussa sekä omassa osaamisessani. Pandemian ja etätyöpakon takia uuden työn oppiminen ja firman tapojen omaksuminen on ollut haastavaa. Olen tammikuusta asti ollut etätöissä ja toimisto ja työkaverit ovat jääneet aika tuntemattomiksi. Avun pyytämiseen on ollut suurempi kynnys kotona Teams:in kautta kuin jos olisi päässyt toimistolla aina kasvotusten tutkimaan ongelmaa kollegojen kanssa. Toivottavasti seuraavien seurantaviikkojen aikana projektimme pääsee tuotantoon, niin kuin alustavasti aikatauluissa on suunniteltu, sekä huomaisin omassa osaamisessani jotain kehitystä.

Käsite	Selite
Front-End	Web-kehitystä tai toiselta nimeltään käyttäjäpuolen kehitystä, jossa HTML, CSS sekä JavaScriptiä hyödyntäen kehitetään nettisivuja sekä -sovelluksia. (Front-end -masters)
React.js	Avoimen lähteen JavaScript –kirjasto, jota käytetään varsinkin yhden sivun käyttöliittymien rakentamiseen. Yhden sivun käyttöliittymät toimivat dynaamisesti käyttäjän käyttäessä sivun eri toimintoja. React.js komponenttien avulla on helppo rakentaa visuaalisesti miellyttäviä nettisivuja helposti. (C# Corner, 2021)
HTML	(HyperText Markup Language) on kaikista tärkein palikka nettisivujen rakentamiseen. Se määrittää nettisivujen tarkoituksen ja rakenteen. (MDN Web Docs, 2021)
CSS	Kieli, jota käytetään HTML-dokumentin tyylittelyyn. Sen avulla määritetään, miten eri HTML-elementit asettuvat sivulle ja miltä niiden pitäisi näyttää. (w3schools)
Scrum	Viitekehys, jonka avulla on helppo edistää projektia tuottavasti ja luovasti. Sen tarkoitus on tuoda paras mahdollinen lopputulos selkeiden vaiheiden avulla. Näitä vaiheita ovat esimerkiksi päivittäiset dailyt ja viikoittaiset weeklyt. Työ jaetaan yleensä myös kahden viikon mittaisiin paloihin, joiden aikana on helpompi seurata kehitystä, ideoida ja huomata mahdolliset ongelmakohdat. (Scrum.org)
JavaScript	Suosituin ohjelmointikieli. Eniten käytetty web-ohjelmointiin eli nettisivujen ja -sovellusten rakentamiseen. (w3schools)
Ohjelmistotestaaminen	Ohjelmistotestaamisen tarkoitus on varmistaa ohjelmiston laatu. Ohjelmistotestaamista on erilaista, esimerkiksi yksikkö-, integraatio- sekä systeemitestausta. Ohjelmistotestauksessa käydään sovelluksen erilaisia mahdollisia toimintoja läpi ja kiinnitetään huomiota asioihin, jotka eivät toimi halutusti. (itewiki, VALA Group)
NVDA	Ilmainen ruudunlukija Windowsia käyttäville koneille. Sen avulla voi pelkästään näppäimistöä käyttäen navigoida nettisovelluksen läpi. Sen tarkoitus on lukea kaikki tiedot, mitä sivulla on, myös kuvien labelit sekä painikkeiden tarkoitukset. (WebAIM, 2020)

Jenkins	Avoimen lähteet automaatio-palvelin. Sen avulla ohjelmistokehityksen prosessia voidaan kiihdyttää. Jenkins hallitsee toimituksen edistymistä koko projektin ajan. (Cloud-Bees)
SonarQube	Työkalu koodin laadun varmistamiseen. Sen avulla kerätään ja analysoidaan lähdekoodia. Tämän avulla saadaan tietoa koodin laadusta. (Sean Malloy)
Kanban	Metodi, jonka avulla työtaakkaa on helppo määrittää, hallita ja kehittää. Kanban-taulu auttaa visualisoimaan työn määrän ja kehittämään työn laatua jatkuvasti. (Kanbanize)
Säännöllinen lauseke	Merkkijono, jonka tarkoitus on määrittää eri kuviota, joihin annetun tekstin tai merkkijonon pitäisi sopia. Esimerkkinä säännöllinen lauseke $\wedge$ Esimerkki\$ vastaa tarkalleen sanaa Esimerkki. (GeeksforGeeks, 2016)
Repositorio	Toiselta nimeltään julkaisuarkisto, jota käytetään julkaisujen tallentamiseen, sekä avoimeen verkkojulkaisemiseen. Kyseessä tekninen järjestelmä. (Tieteen termipankki, 2021)
UX-suunnittelu	(user experience design). UX-suunnittelija katsoo, että käyttäjän on helppo käyttää ja ymmärtää nettisivujen toimintaa. Sen tarkoitus on varmistaa, että asiakkaalla on mieluisa ja onnistunut kokemus nettisivuja käyttäessä. (Saana Turunen, 2017)
Liferay	Avoimen lähteen alusta, joka auttaa yrityksiä rakentamaan toimivia, nopeita ja luotettavia nettialustoja asiakkaille. (InfoBeans, 2018)
Saavutettavuus	Verkkosivujen teknillinen saavutettavuus tarkoittaa sitä, että toimintoja voidaan käyttää erilaisten teknisten apuvälineiden, kuten ruudunlukijan avulla. Verkkosivujen sisällön saavutettavuus taas tarkoittaa sitä, että sisältö on ymmärrettävissä, omaksuttavissa sekä käytettävissä. (Celia)
Tokeni	Yksittäinen elementti ohjelmointikielissä. Näitä on viittä eri kategoriaa: vakiot, tunnistet, operaattorit, erottimeet sekä varatut sanat. (TechTerms.com, 2009)
Code freeze	Ohjelmistokehityksessä käytetty termi, joka tarkoittaa, ettei koodia saa lisätä, muokata tai poistaa kyseisen aikajakson

	aikana. Sen tarkoitus on estää se, että koodiin ilmestyisi lisää ongelmia ja virheitä ennen kuin se julkaistaan. (Jon MacDonald, 2021)
Validointi	Auttaa varmistamaan nettisivujen toimimisen eri selaimissa ja päätelaitteissa. Sen tarkoitus on varmistaa, että sivu toimii moitteettomasti. (Tapio Nurminen, 2010)

2 Lähtötilanteen kuvaus

Lähtötilanteen kuvauksessa on tarkoitus käydä läpi analyysi nykyisestä osaamisestani ja valmiuksistani työssä, työpaikan eri sidosryhmät sekä vuorovaikutustaidot työpaikalla. Seurantaviikkojen ja viikkoanalyysien jälkeen pitäisi olla mahdollista verrata kehittymistä pohdinta-osiossa lähtötilanteeseen ja huomata, miten oma osaaminen on muuttunut.

2.1 Oman nykyisen työn analyysi

Työtehtäviini kuuluu päivittäisiin ja viikoittaisiin palavereihin osallistuminen, sekä muihin kokouksiin, joissa suunnitellaan ja edistetään projektia, jossa olen osallisena. Osani tiimissä on Front-End-puolella ja päivät keskittyvät lähinnä siihen, että otan itselleni osan Kanban-taulun tehtävistä ja korjaan havaittuja ongelmia. Olen ollut mukana projektissa kauemmin kuin suurin osa tiimiläisistä, koska aloitin sen parissa jo tammikuussa työharjoittelun merkeissä, minulle kuuluu jonkin verran epävirallisia vastuita. Otan yleensä vastuuta projektin esittelemisestä asiakkaalle, sekä mielipidettäni eri asioihin kuunnellaan. Olen myös huomannut, että etenkin Intian pään tiimiläiset kysyvät helposti neuvoa minulta, koska olen tullut mukaan projektiin ennen heitä.

Perinteinen työpäiväni menee näin:

8:00 Avaan työkoneen ja käyn kirjautumassa sähköiseen kellokorttijärjestelmään. Tämän jälkeen luen sähköpostit ja viestit. Katson, mille kantille asiat ovat edellisenä päivänä jääneet ja suunnittelen sen pohjalta, mitä aion tiimin päivittäisessä palaverissa kertoa ja mitä aion päivän aikana saada valmiiksi. Käyn myös ennen palaveria putsaamassa Kanban-taulun sen näköiseksi, että se vastaa sen hetkistä oikeaa työn etenemisen tilannetta.

10:00 Meillä on päivittäinen palaveri tiimin kanssa, johon osallistuu yleensä noin kymmenen henkeä, osa ohjelmoijia ja loput testaajia. Nämä palaverit ovat aina englanniksi, koska tiimistämme moni on Intian puolelta. Aamuiset palaverit kestävät yleensä noin puoli tuntia, jonka aikana käymme vuorotellen läpi, mitä kukakin on edellisenä päivänä tehnyt ja mitä tulee tänään tekemään. Käymme myös läpi, jos on jotain yleisiä asioita tai ongelmia. Yleensä jos on itse kohdannut edellisenä päivänä jonkin ongelman, josta ei pääse eteenpäin, on tässä palaverissa hyvä hetki kysyä, kuka osaisi auttaa. Yleensä sieltä aina löytyy joku osaava vapaaehtoinen, jonka kanssa voi nopeasti sopia, missä vaiheessa asiaa katsotaan.

10:30 – 11:00 Tämä aika yleensä menee niihin pieniin puheluihin, joissa joko minä neuvon jotakin toista tai saan itse apua ongelmiin. Lyhyitä puheluita on myös helppo ottaa, jos on epäselvää tehtävänjaot tai ei tiedä, kehen pitäisi tietyistä asioista ottaa yhteyttä.

11:00 – 12:00 Tämä väli menee siihen, että alkaa tehdä päivän varsinaisia töitä, jotka on sovittu aamun palaverissa.

12:00 – 12:30 Lounasaika.

12.30 – 15:30 Tässä välissä on yleensä päivän muut palaverit, kuten viikoittaiset palaverit asiakkaan kanssa, sekä kokoukset, joissa suunnitellaan ja läpikäydään epäselviä asioita tiimin kanssa. Pidemmän palaverit, joihin arvioi menevät esimerkiksi tuntu on hyvä sijoittaa tälle aikavälille. Palaverien välillä on myös hyvin aikaa tehdä päivän työt.

15:30 -16:00 Tässä välissä on hyvä julkaista tekemänsä koodi git:iin, jotta muut saavat sen heti aamulla käyttöönsä. Samalla voi myös katsoa, onko saavuttanut päivän haluamansa tavoitteet. Kun olen tyytyväinen päivän tuotoksiin, käyn kirjaamassa itseni ulos sähköisestä kellokorttijärjestelmästä.

Osaaminen, mitä minulta vaaditaan, keskittyy vahvasti React:in ympärille. Tiimistämme otan eniten vastuuta siitä ja sovelluksen ulkonäköön liittyvistä asioista. Koska aloitin yrityksessä ja saman projektin parissa harjoittelijana, kaikki onneksi tietävät minun vielä olevan tuore koodaaja, eivätkä vaadi liikoja. Tiimissä työskentely on mukavaa ja sopii minulle paremmin kuin se, että pitäisi yksin koittaa oppia kaikkea uutta. Suurin paine mitä minuun työssäni kohdistuu ei oikeastaan tule tiimikavereilta tai asiakkaalta, vaan muutama askel hierarkiassa ylemmäs. Esimiehet eivät näe päivittäistä tekemistä ja oppimista, eivätkä tiedä, miten työskentely oikeasti sujuu, vaan he ottavat yhteyttä oikeastaan vasta silloin, kun jokin on pielessä ja asia kantautuu heille asti. En kuitenkaan ole ottanut työstäni liian suuria paineita, koska tärkeintä on koittaa oppia mahdollisimman paljon ja kehittyä niin, että pärjäisi hyvin sitten seuraavassa työpaikassa valmistumisen jälkeen.

Osaaminen, mitä kuluneen vuoden aikana on kertynyt, liittyy ehkä eniten siihen, miten työelämä tällä alalla toimii. Olen myös oppinut toimimaan näissä poikkeuksellisissa olosuhteissa, joissa ei saa mennä toimistolle ollenkaan vallitsevan pandemian takia. Osaamista on kertynyt myös hyvin tukemaan sitä, mitä aikaisemmin tiesi Front-End- ohjelmoinnista, sekä järjestelmällisestä projektityöskentelystä.

Ymmärtääkseni, mitä teen pitää minun tietää koodaamisesta ylipäätään hyvä pohja. Onneksi Front-end- ohjelmointi ja React kiinnostivat minua jo koulussa, joten keskityinkin

opinnoissani erityisesti niihin. On ollut myös hyvä tietää etukäteen, miten kyseinen projektinjohtamismallimme toimii ja miten päivittaiset ja viikoittaiset palaverit, sekä tiketit ja Kanban-taulu helpottavat työskentelyä. Projektissa työskennellessä on myös hyvä olla kyky ja halu ihmisten kanssa vuorovaikutukseen ja oman osansa ottamiseen tiimissä.

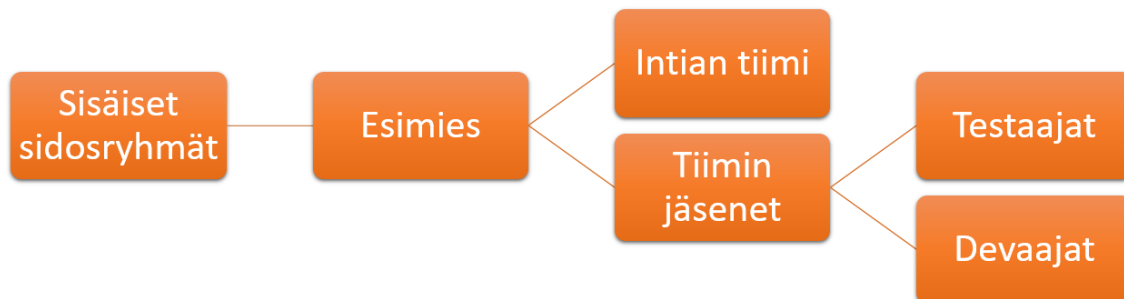
Tasoltani olen vielä aloitteleva toimija, koska kyseessä on ensimmäinen oman alan työkokemus. Alussa oli vaikeaa ottaa itselleen hommia, koska ei osannut arvioida mitkä tehtävistä olivat liian haastavia omalle tasolle. Aamuisissa palavereissa piti yleensä aina erikseen kysyä, mitkä hommat soveltuisivat minulle. Ajan kanssa oppi tulkitsemaan tehtäviä ja niiden vaatimustasoa, ja osasi ottaa itsenäisesti omalle nimelleen päivän suoritettavat tehtävät. Huomasin myös ajan kuluessa, etten se ollut aina minä, joka joutui pyytämään apua vaan myös minun apuani kaivattiin tiettyjen asioiden parissa.

Omassa ammatillisessa kehittämisessäni olen kuitenkin edelleen erittäin alkutaipaleella, koska kuluneen vuoden aikana olen huomannut, ettei koodaaminen välttämättä ole se, minkä parissa haluan jatkaa. Eniten minua kiinnostaisi käyttöliittymä- tai käyttäjäkokemussuunnittelu, koska sen seuraaminen projektissamme on ollut kaikkein mielenkiintoisinta. Myös testaukseen suuntautuminen jatkossa voisi olla hyvä kokeilu, koska siinä ei tarvitsisi koodata. Olen varma, että tulevaisuudessa haluan taas palata koodaamisen pariin, mutta näin alkuvaiheissa haluaisin ensin rakentaa vankan työkokemuksen jossakin asiassa, minkä voisi oppia helpommin.

2.2 Sidosryhmät työpaikalla

Olen tiimini kanssa tiiviisti tekemisissä ja yhteydessä päivittäin. Tapaamme toisemme vähintään kerran päivässä linjoilla päivittäisen palaverin merkeissä. Sen lisäksi pitkin päivää on palavereja, jotka keskittyvät jonkun yksittäisen ongelman tarkasteluun, sekä paljon lyhyitä puheluita, jos kellään on jotain tarkentavia kysymyksiä. Tapaamme myös asiakkaan puolelta yhteyshenkilön kanssa kerran viikossa, jolloin katselmoimme projektin etenemisen, sekä priorisoimme, mitä asioita pitää seuraavan viikon aikana tehdä.

2.2.1 Sisäiset sidosryhmät

Kaavio 1: Työpaikan sisäiset sidosryhmät

2.2.2 Ulkoiset sidosryhmät

Kaavio 2: Työpaikan ulkoiset sidosryhmät

2.3 Vuorovaikutus työpaikalla

Minun pitäisi oppia kiinnittämään huomiota ainakin tiimin sisäiseen kommunikaatioon ja viestintään. Nettisivuja koodatessa alkaa helposti keskittyä vain omaan tekemiseensä, vaikka pitäisi muistaa kommunikoida tiimin kanssa omista tekemisistään ja päivittää vaiheessa olevia ja tehtyjä tikettejä. Myös tähän projektinjohtamismalliin pitää tottua, koska se ei täysin noudata Scrumia, kun ei ole varsinaisia sprinttejä, vaikka päivittäiset ja viikoittaiset palaverit löytyvät.

Se, että on ollut etätöissä koko sen ajan, kun olen ollut töissä tässä kyseisessä firmassa vaikuttaa omiin vuorovaikutustaitoihin. Olen käynyt toimistolla tasan kerran tammikuussa hakemassa työkoneen ja olen nähnyt vain yhden kollegani kasvotusten. Kuitenkin joka päivä olen tiimiläisteni kanssa yhteydessä, koska otamme monta puhelua ja pidämme palavereita Teams:in välityksellä pitkin päivää. Emme kuitenkaan pidä kameroita päällä puheluissa tai kenelläkään ei ole kuvia Teams:sa, niin vaikea luoda mitään erityistä sidettä tiimikavereihin. Minulta tulee luonnollisesti kasvotusten uusiin ihmisiin tutustuminen ja rento kanssakäyminen, mutta tietokoneen pelkän mikin välityksellä se on ollut vaikeaa. Etätöissä myös kynnys kysyä apua on ollut paljon suurempi, kun ei voi vain kääntyä työtuolillaan kysymään vierustoverilta neuvoa. Koen, että oppisin töissä tuplasti enemmän, jos ei olisi tätä etätyöpakkoa.

3 Päiväkirjaraportointi

Tässä osuudessa tarkoitus on pitää kirjaa mahdollisimman tarkasti siitä, miten projekti töissä etenee. Ajatuksena on kirjoittaa jokaisesta työviikosta osio, jossa kertoo viikon tavoitteet, haasteet, onnistumiset, työtehtävät ja saavutetut asiat. Viikon lopuksi voi sitten analysoida, mitä kaikkea olen saanut tehtyä ja mitä siitä olen oppinut.

Tähän on myös tarkoitus listata kaikkia työtehtäviäni, työkaluja ja toimintatapoja, joita olen töissä hyödyntänyt. Toivottavasti päiväkirjan edetessä myös huomaisi kehitystä omassa osaamisessaan.

3.1 Seurantaviikko 1

Maanantai 27.9.2021

Jokainen päivä alkaa puolen tunnin päivittäisen palaverilla, jossa jokainen tiimin jäsen kertoo vuorollaan, mitä teki edellisenä työpäivänä ja mitä aikoo tänään tehdä. Katsomme aina tiimin Kanban –taulusta, miltä tilanne näyttää ja kuka ottaa mitäkin tikettejä nimelleen. Minulla oli pari tikettiä, jotka molemmat liittyivät sovelluksen syöttökenttien validointeihin ja viallisiin säännöllisten lausekkeiden kenttiin, joita testaajat olivat löytäneet. Korjasin molemmat tiketit ja julkaisin koodin meidän repositorioon ja siirsin tiketit uudelleen testattavaksi. Säännölliset lausekkeet eli säännölliset lausekkeet ovat olleet minulle aika vaikeita ymmärtää, koska merkkijonot näyttävät niin sekavilta, mutta päivän aikana sain jotenkin asiasta kiinni.

Tiistai 28.9.2021

Päivittäisen palaverin jälkeen tein hetken töitä erään tiketin parissa, jonka jälkeen osallistuin uusien työntekijöiden orientaatioon Teams:sa. Niitä järjestetään noin kolmen kuukauden välein, joten tämä ei ollut ensimmäinen vastaava kokous, missä olen työpaikallani jo ollut mukana. Orientaatio kesti viisi tuntia, jonka aikana käsiteltiin yleisesti yrityksemme toimintaa ja mitä kaikkea teemme. Kokouksen jälkeen meillä oli vielä pomoni kanssa palaveri, jossa tarkoitus oli puhua syksyn työtehtävistä, mutta palaveri jäi lyhyeksi, koska olimme molemmat sitä mieltä, että nykyisessä projektissani riittää tarpeeksi tekemistä, enkä tarvitse siihen ohelle vielä toista projektia.

Keskiviikko 29.9.2021

Keskiviikkoisin työpäivä alkaa aina tiimin viikkopalaverilla, jossa käydään läpi, miten työt etenevät ohjelmoijilla, tuotannossa ja testaaajilla, sekä yleiset ilmoitusluonteiset asiat. Viikkopalaverin jälkeen osallistuin taas päivittäisen palaveriin, joka olikin ainoa palaverini loppupäivälle. Koska aamun jälkeen koko päivä oli vapaa palavereista, sain hyvin omia töitäni etenemään. Olin paljon yhteydessä meidän sovelluksemme UX-suunnittelijan kanssa, kenen kanssa keskustelimme päivittäisen palaverissa esiin nousseista kysymyksistä. Sovimme esimerkiksi sen, ettei meidän tarvitse vielä toteuttaa alkuperäistä suunniteltua yhteystietokenttää, jossa kirjautuneen asiakkaan tiedot täyttyvät automaattisesti. Meillä on suunniteltu projektin julkaisupäivä marraskuun loppuun tai viimeistään joulukuun alkuun, joten haluttavia ominaisuuksia on pitänyt alkaa priorisoida. Kaikkea, mitä ollaan suunniteltu toteutettavaksi ei kuitenkaan tarvitse saada tuohon ensimmäiseen julkaisuun, vaan niitä voi alkaa toteuttaa sitten sen jälkeen. Tärkeintä on saada uusi sovellus tuotantoon pyörimään vielä tämän vuoden puolella.

Torstai 30.9.2021

Päivä alkoi Teams-palaverilla, jossa kävin kuuntelemassa yrityksen yleistä tiedotusta kuluneen vuoden tuotoksista ja seuraavan vuoden tavoitteista. Tiedotuksen jälkeen osallistuin jälleen päivittäisen palaveriin. Torstain käytin siihen, että kävin läpi kaikki sovelluksen virhetekstit. Tähän mennessä olimme pitäneet ne yksinkertaisina ja kaikissa kysymyspatteereissa oli samat virhetekstit, koska emme olleet saaneet keltään oikeita tekstejä. Kysyin Teams:sa firman suunnittelijoiden Teams-kanavalla, keneltä saan kyseiset virhetekstit ja eräs kollegani lähetti minulle Excel –tiedoston, joka sisälsi kaikki sovelluksessa käytettävät tekstit suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Kävin tekstitiedostomme läpi ja kirjoitin kaikille kielille tarvittavat virhetekstit, jotka lokalisoin koodiin. Näin kaikille eri kysymyspatteerien kentille tuli oikea virheteksti, joka kuvaa virhettä mahdollisimman selkeästi, esimerkiksi päivämääräkentässä lukee ”Päivämäärä ei saa olla mennyt”, jos kenttä ei saanut hy-

väksyä menneitä päivämääriä. Tässä meni tehokkaasti koko työpäivä ja se oli ihan mieluisaa tekemistä, koska ei tarvinnut mietti kauheasti mitään ongelmia, vaan se oli vain automaattista tekstikenttien läpikäyntiä ja muokkaamista.

Torstaisin meillä on myös aina viikoittainen palaveri asiakkaan kanssa. Palaverit menevät yleensä aina niin, että ensin me esittelemme, miten projekti on edennyt edellisestä viikosta ja kysymme varmistusta esiin nousseisiin kysymyksiin. Tämän jälkeen asiakkaalla on puheenvuoro kertoa, miten työ on edennyt ja esittää tarkentavia kysymyksiä. Yleensä myös sovimme yhdessä ratkaisun auki olleisiin kysymyksiin, jotteivat ne pysäytä töiden etenemistä. Viikoittaisessa palaverissa on aina myös meidän suunnittelijamme paikalla, joten häneltä on helppo samalla kysyä vastauksia auki oleviin ongelmiin. Viikoittaisen palaverin lopuksi vilkaistaan vielä nopeasti budjettia ja suunniteltua aikataulua, ja katsotaan, ollaanko vielä pysytty niiden rajoissa.

Perjantai 1.10.2021

Päivä alkoi taas päivittäisellä palaverilla. Tämän jälkeen keskityin tiketteihin, jotka liittyivät tyyliongelmiin. Olen huomannut, että kaikista tehokkain tapa saada tikettejä paljon tehtyä on etsiä aina samankaltaisiin ongelmiin liittyviä tikettejä Kanbanilta. Kun ratkaisee yhden tiketin tiettyyn ongelmaan, on helpompi korjata myös muut samankaltaiset ongelmat, kun aivot ovat asennoituneet kyseiseen asiaan jo valmiiksi. Perjantain käytin kokonaan tyyliteltyyn liittyviin tiketteihin ja korjasin sovellustamme samanlaiseksi, kuin suunnittelijamme piirtämissä leiskoissa.

Perjantaisin meillä on aina myös palaveri, jonka on tarkoitus korvata perjantain yhteinen kahvitteletus hetki toimistolla ennen etätyösuositusta. Palaverissa saatetaan käydä ensin tiimin kanssa yleisiä töihin liittyviä asioita läpi nopeasti, mutta sen jälkeen aika on varattu vapaalle keskustelulle. Nämä palaverit ovat myös yleensä ainoita Teams-palavereita, joissa melkein kaikilla on kamerat päällä.

Viikon päätteeksi kirjataan aina työtunnit ylös. Jokaisella projektilla on oma numeronsa, jolle tunnit kirjataan. Ne pitää kirjata ylös aina kahteen paikkaan; toisen hyväksyy minun pomoni ja toinen menee asiakkaalle näkyviin. Meille tuli myös nyt uusi kokeilu, jonka tarkoitus on varmistaa se, että tunnit menevät samoina molempiin järjestelmiin. Viikon lopuksi kirjaan tunnit ylös myös Excel-taulukon ja palautan senkin pomolleni, jotta tunnit ovat varmasti oikein kaikissa paikoissa.

3.1.1 Viikkoanalyysi

Tällä viikolla tärkein asia, johon käytin aikaa, oli kysymyspattereiden syöttökenttien validoinnit. Tiesin jo aiemmin, että kenttien validointi pitää jossain vaiheessa korjata, viimeistään silloin, kun aletaan kirjoittaa tarkempia virhetekstejä kentille. Käyttäjän pitää tietää virheteksteistä, mitä kyseiseltä kentältä vaaditaan ja mitkä merkit ja minkä mittaiset merkkijonot ovat sallittuja ja vaadittuja. Säännölliset lausekkeet ovat olleet minulle hankala juttu ymmärtää, koska en ole löytänyt niihin oikein selkeitä apuja vielä mistään. Onneksi netistä löytyy jonkun verran säännöllisten lausekkeiden testisivuja, joihin voi kirjoittaa haluamansa säännöllisen lausekkeen ja se kertoo, mitä merkkijonoja syöttökentät hyväksyvät.

Sovelluksesta, jonka parissa työskentelen, löytyy kahdeksan eri kysymyspatteristoa, joiden jokaisen alta löytyy eri määrä kysymyksiä. Kaikille kentille pitää erikseen katsoa vaatimukset ja validoinnit kuntoon. Näiden kenttien validointiin käytin viittä erilaista validaattoria syöttökenttien vaatimusten perusteella: segmentoiduille, numeroille, alavetovalikoille, päivämäärille ja merkkijonoja hyväksyville syöttökentille. Tämän viimeisen kohdalla käytin eniten aikaa, koska melkein kaikille kentille piti kirjoittaa oma säännöllinen lausekkeensa.

Helpoimpia validoitavia kenttiä olivat päivämäärät, segmentoidut kentät ja alavetovalikot. Päivämäärissä ei tarvinnut muuta määrittää kuin se, saako päivämäärä olla mikä tahansa, vai pitääkö sen olla esimerkiksi vain tulevia päivämääriä. Segmentoiduissa valinnoissa ja alavetovalikoissa ei tarvinnut muuta määrittellä, kuin sen, että pakollisissa kysymyksissä pitää olla jotain valittuna.

Vain numeroita hyväksyvissä kentissä tuli vähän haasteita vastaan, mutta niistä pääsin aika nopeasti perille. Näissä kentissä ei tarvinnut lopulta muuta määrittää, kuin se, kuinka monta numeroa pitää minimissään tai saa enintään olla. Piti myös katsoa, että kentät hyväksyvät pelkästään numeroita, eikä mitään muita merkkejä, esimerkiksi plus- tai miinusmerkkejä. Yksikään kenttä ei myöskään saanut hyväksyä negatiivisia numeroita.

Merkkijonoja hyväksyvät kentät tuottivat ongelmia ja lähdin tutustumaan säännöllisiin lausekkeisiin. Nämä ovat tietojenkäsittelyteoriassa niitä lausekkeitä, jotka määrittelevät säännöllisen kielen eli joukon merkkijonoja. Tällä viikolla käytinkin aikaa siihen, kuinka saan määriteltä tekstiä hyväksyviin kenttiin sen, mitä kaikkia merkkejä se hyväksyy ja kuinka vähän pitää minimissään olla merkkejä tai kuinka monta enintään. Hyvänä esimerkkinä säännöllisten lausekkeiden parissa kohtaamiini ongelmiin oli suomalaisen henkilötunnuksen validointi. Sitä koskee tietyt tarkat säännöt, kuinka monta merkkiä pitää olla ja mitkä

merkit ovat hyväksytyjä. Tältä näytti säännöllinen lauseke, jonka kyseiselle kentälle kirjoitin:

```
(^[0-9]{6}[+-A]{1}[0-9]{3}[0-9A-Z!a-z\[\]]{1}$)(^$)
```

Validoinnit ja säännölliset lausekkeet olivat tärkeimpiä asioita, joita tällä viikolla opettelin, koska niitä tulen luultavasti tarvitsemaan jatkossakin missä tahansa projektissa olenkaan osallisena. Asia ei kuitenkaan kokonaan minulle auennut viikossa ja edelleen on vaikea merkkijonosta tulkita, mitä mikäkin merkki määrittelee, mutta tämä viikko oli hyvä alku ymmärtämiselle.

Parhaiten säännöllisten lausekkeiden kanssa pääsi alkuun tutustumalla, mitä mikäkin merkki tarkoittaa tarkalleen. Käytin aluksi apuna sivuja, missä kerrottiin selkeästi esimerkkien avulla, mitä mikäkin merkki tarkoittaa. Myös hyvä apu oli säännöllisten lausekkeiden testaamiseen tarkoitettut sivustot, joiden avulla näki heti, mitä merkkijonoja mikäkin säännöllinen lauseke hyväksyy.

Regex	Matches any string that
hello	contains {hello}
gray grey	contains {gray, grey}
gr(a e)y	contains {gray, grey}
gr[ae]y	contains {gray, grey}
b[aeiou]bble	contains {babble, bebble, bibble, bobble, bubble}
[b-chm-pP]at ot	contains {bat, cat, hat, mat, nat, oat, pat, Pat, ot}
colou?r	contains {color, colour}
rege(x(es)? xps?)	contains {regex, regexes, regexp, regexps}
go*gle	contains {ggle, gogle, google, googole, goooogle, ...}
go+gle	contains {gogle, google, googole, goooogle, ...}
g(oog)+le	contains {google, googoogle, googoogoogle, googoogoogle, ...}
z{3}	contains {zzz}
z{3,6}	contains {zzz, zzzz, zzzzz, zzzzzz}
z{3,}	contains {zzz, zzzz, zzzzz, ...}
[Bb]rainf***k	contains {Brainf**k, brainf**k}
\d	contains {0,1,2,3,4,5,6,7,8,9}
\d{5}(-\d{4})?	contains a United States zip code
1\d{10}	contains an 11-digit string starting with a 1
[2-9] [12]\d 3[0-6]	contains an integer in the range 2..36 inclusive
Hello\nworld	contains Hello followed by a newline followed by world
mi.....ft	contains a nine-character (sub)string beginning with mi and ending with ft (Note: depending on context, the dot stands either for "any character at all" or "any character except a newline".) Each dot is allowed to match a different character, so both microsoft and minecraft will match.
\d+(\.\d\d)?	contains a positive integer or a floating point number with exactly two characters after the decimal point.
[^i*&2@]	contains any character other than an i, asterisk, ampersand, 2, or at-sign.

Kuva 1: Säännöllisten lauseiden muodostamista helpottavat selitykset eri merkeille

REGULAR EXPRESSION 2 matches (51 steps, 0.1ms)

:/ (^([0-9]{6}[-A]{1}[0-9]{3}[0-9A-Z,a-z]{1})|(^\$)) / gm

TEST STRING

010101-010N
 232345-999M
 123456
 MMM
 123456123A

Kuva 2: Netistä löytyvä testaaja, joka kertoo, mitä merkkijonoja kyseinen säännöllinen lauseke hyväksyy ja mitä ei.

3.2 Seurantaviikko 2

Maanantai 4.10.2021

Viikko alkoi taas päivittäisellä palaverilla. Meidän tekninen projektinjohtajamme on lomalla tämän viikon, joten minulle jää palaverissa enemmän vastuuta. Olemme teknisen projektinjohtajamme kanssa ainoat, jotka ovat olleet vuoden 2021 alusta asti mukana kyseisessä projektissamme, joten tiedämme parhaiten, missä mennään ja mitä pitää tehdä. Suurin osa ohjelmoijistamme tiimissä ovat Intiasta ja ovat tulleet mukaan projektiin vasta syksyn aikana, joten projektinjohtajan ollessa lomilla minun pitää osata ottaa ohjat päivittäisissä palaverissa. Ne palaverit menevät onneksi kuitenkin niin rutiinilla ja kaikkien tekemiset on helppo käydä läpi projektin Kanban-työkalun avulla.

Maanantain käytiin siihen, että aloin tehdä sovellukseemme vielä puuttuvaa yhteenvetosivua. Sen tekeminen on jätetty näin myöhälle sen takia, että kävimme asiakkaan ja suunnittelijan kanssa pitkään keskustelua siitä, tuleeko kyseinen sivu meidän puolelta vai Liferay-sisältönä. Päädyimme kuitenkin vihdoin yhteisymmärrykseen, että yhteenvetosivukin tulee meidän tiimiltä. Kirjoitin sivulle tarvittavat tiedot koodiin ja etsin linkit ja kuvat sivulle, jonka jälkeen kirjoitin vielä sivun tyylit suunnittelijan leiskoja vastaavaksi.

Tiistai 5.10.2021

Päivä alkoi päivittäisellä palaverilla, jonka jälkeen menin kuuntelemaan nopeaa info-pakettia aiheesta Microsoft Cloud. Tämän jälkeen aloin keskittyä päivän tiketteihin. Meillä oli

Kanbanilla muutamia tikettejä liittyen siihen, että kysymyspattereissa on eroavaisuuksia, kun vertaa nykyiseen tuotannossa olevaan versioon. Vaikka uudistammekin sovellusta nyt tyylillisesti, sekä saavutettavaksi, niin peruskysymykset pysyvät samoina. Näin on helppo verrata meidän sovellustamme nykyiseen tuotannossa olevaan, eikä tarvitse kysyä erikseen aina suunnittelijoilta sisältöä kysymyksiin. Kävin läpi kaikki kahdeksan kysymyspatteriamme ja korjasin kaikki eroavaisuudet, mitä minä ja testaajamme olimme löytäneet.

Keskiviikko 6.10.2021

Aamu alkoi jälleen viikoittaisella tiimin viikkopalaverilla, jonka perään meillä oli päivittäisen palaveri. päivittäisissä palavereissa yleensä meidän tiimimme intialaisilla herää kysymyksiä liittyen suunnittelijan tekemiin leiskoihin, koska niistä ei käy ilmi kaikki sovelluksen toiminnallisuudet, enemmänkin vain ulkonäkö. Olemme huomanneet toimivaksi tavaksi, että intialaiset listaavat minulle päivittäisessä palaverissa kaikki heitä mietityttävät kysymykset ja minä välitän ne suunnittelijamme. Näin kaikkien ei tarvitse erikseen vaivata häntä, koska meidän projektimme ei kuitenkaan ole ainoa, jossa hän on mukana.

Tänä päivänä keskityin eniten NVDA:han tutustumiseen. Sovelluksen on tarkoitus olla saavutettava, joten testaamme toiminnollisuuksia itsekin ruudunlukijaa käyttäen, että huomaamme heti, ovatko kaikki komponentit ja painikkeet ruudunlukijalle saavutettavissa. Minun on myös hyvä testata sovellusta NVDA:lla, koska viikoittaisessa palaverissa on tarkoituksena esitellä sen käyttöä myös asiakkaalle. Sovellusta läpi käydessäni huomasin, ettei ruudunlukijalla ole pääsyä sisään kaikkiin komponentteihin, joten kävin koodissamme korjaamassa niin, että kaikilla komponenteilla on omat tunnisteensa ja ne ovat ruudunlukijalle näkyvissä.

Torstai 7.10.2021

Koko päivä migreenissä, sairauslomaa tämä päivä.

Perjantai 8.10.2021

Perjantaina oli taas päivittäisen palaveri ja ryhmän virtuaalinen kahvitteletunti. Otin myös erikseen muutamia lyhyitä puheluita meidän Intialaisten ohjelmoijien kanssa, jossa kävimme läpi ongelmia, joita kukakin oli kohdannut ja mietimme yhdessä ratkaisuja. Otamme yleensä päivittäin muutaman lyhyen puhelun, jossa on helppo jakaa tikettejä taasisesti, jos päivittäisessä palaverissa ei ole ollut aikaa perehtyä niihin sen enempää. Perjantai meni nopeasti työskennellessä taas tyylien korjaamisen parissa, koska meidän css-tiedostomme läpikäynti on mielestäni helppoa ja mukavaa, koska siinä harvemmin törmää isoihin ongelmiin.

Tänään otin myös käyttöön meidän sähköisen kellokorttijärjestelmämme, mutta sen kanssa ilmeni heti ongelmia, koska järjestelmään pääsee sisään eri etäyhteydellä kuin mitä olen käyttänyt, eikä se meinannut lähteä toimimaan. Aikani kun odottelin, sai se vihdoin yhdistettyä, mutta sähköinen kellokortti on huono siltä kannalta, etten saa sinne kirjaututtua kovin nopeasti.

Päivän lopuksi kirjasin taas viikon työtunnit ylös kahteen eri järjestelmään ja Excel-tiedostoon.

3.2.1 Viikkoanalyysi

Tärkein syy, miksi uudistamme sovelluksen, on se, että siitä tehdään vihdoin myös saavutettava. Nykyinen sovellus tuotannossa toimii suomen lisäksi myös ruotsiksi, mutta nykyiseen on tarkoitus lisätä kieleksi myös englanti. Melkein kaikki muu asiakkaamme nettisivuilla toimii myös englanniksi, joten nyt on aika uudistaa tämän kyseisen sovelluksen kielet saavutettavaksi. Kielen lisäksi varmistamme nyt myös sen, että sovelluksen toiminnot voi suorittaa pelkästään ruudunlukijaa käyttäen. Sovelluksen pitää olla myös skaalautuva niin, että kaikki näky sivulla järkevästi mobiilissa sekä 200%-zoomattuna.

Sovelluksen saavutettavuutta testatessani käytin NVDA-ruudunlukijaa, joka on ilmainen näytönlukija Microsoft Windowsille. Ruudunlukija suoritte tehtävänsä ja soveltui hyvin testaamiseen, jossa tarkoituksena oli vain varmistaa, että sen avulla voi mennä koko käyttöliittymän läpi. Muuten ruudunlukija ei oikein soveltunut käytettäväksi, koska ääni ei osannut lausua suomea selkeään kuuloisesti, vaikka vaihtoi sen kieleksi NVDA:n asetuksista. Minun pitää myös selvittää tulevana viikkoina, kuinka saan ruudunlukijan lukemaan numerot sillä kielellä, mikä sovelluksesta on valittuna, koska tällä hetkellä se lukee kaikki luvut englanniksi.

Mainostoimisto Sinisen Härän (Mainostoimisto Sininen Härkä 2020) blogi-kirjoituksessa ”10 käytännön esimerkkiä verkkosivustojen saavutettavuuden suunnittelusta” listataan hyviä lähtökohtia siihen, kuinka verkkosivusta tehdään kaikille saavutettava ja käyttäjäkokemuksesta miellyttävämpi. Kirjoituksessa listataan neljä hyvää saavutettavuuden periaatetta ja ne ovat, että verkkosivun pitää olla havaittava, hallittava, ymmärrettävä sekä luja-tekoinen. Näitä meidänkin projektissa on paljon tarkkailtu jo suunnitteluvaiheesta lähtien ja testauksella varmistetaan, että kaikki toteutuu. Sivut ovat havaittavissa niin, että kaikki informaatio on selkeästi ja johdonmukaisesti esille, sekä käyttöliittymäkomponentit ovat hyvin näkyvillä. Testauksen alkaessa katsoimme heti, että jokaiseen komponenttiin pääsee käsiksi pelkästään näppäimistön avulla, sekä ruudunlukija löytää kaiken tarvittavan oikein.

Tämä tekee sovelluksesta hallittavan. Sovellus on ymmärrettävä ja tämä näkyy esimerkiksi siinä, että lisäsimme kielivaihtoehtoihin suomen lisäksi myös englannin ja ruotsin. Sovellus on myös lujatekoinen, koska olemme testanneet sen eri ruudunlukijoilla, eri selaimissa sekä mobiilissa läpi ja kaikki toimii niin kuin pitääkin.

Sinisen Härän blogi-kirjoituksessa listataan myös kymmenen kohtaa, joiden avulla sovelluksesta saa kaikille saavutettavan. Ensimmäinen niistä on luettava selkokielinek teksti, jonka sisällön tuottamisen tiimi on meidän projektissamme hoitanut. Toinen kohta, sisältö myös tekstinä, ei vain kuvana tuli esille omassa tekemisessä siinä, että ruudunlukijan avulla huomasi, mistä kuvista puuttui piilotettu otsikko, jonka kävin heti lisäämässä. Näin kaikesta sivulla olevasta voi saada selkoa pelkän ruudunlukijan avulla. Kolmannessa kohdassa kehoitetaan esittämään sisältö selkeässä hierarkiassa, joka toteutuu meillä helposti niin, että sivulla täytettävät asiat etenevät selkeässä virrassa eteenpäin niin, että edellinen kohta sulkeutuu ja uusi avautuu, kun käyttäjä on saanut sen täytettyä. Neljäs kohta on värien ja kontrastien käyttö, joka toteutuu niin, että käytämme yrityksen väriteemaa, joka toistuu jokaisella sivulla ja on suunniteltu selkeäksi. Viides ja kuudes kohta koskevat otsikointia, tägejä ja alt-tekstejä, jotka olen ottanut huomioon jo heti, kun alkoi sivuja koodata. Blogi-kirjoituksessa kehoitetaan myös huomioimaan elementtien riittävä koko, focus-efekti, sekä lomakkeiden otsikointi, jotka on kaikki huomioitu. Kaikki elementit koodataan myös toimivaksi ja saavutettavaksi mobiilin kautta. Viimeinen eli kymmenes kohta on se, että käyttäjälle pitää antaa tarpeeksi aikaa lukea ja käyttää tärkeää sisältöä, joka hoituu hyvin niin, että käyttäjällä on niin paljon aikaa täyttää sovelluksemme läpi ja lähettää lomake kuin hän vain tarvitsee.

3.3 Seurantaviikko 3

Maanantai 11.10.2021

Viikko alkoi samalla tavalla kuin muutkin viikot, eli päivittäisellä palaverilla, jossa puhuimme päivän tehtävistä ja miltä tuleva viikko tulee näyttämään. Moni tiimistämme on jäämässä seuraavana päivänä lomalle, joten käymme vielä yhdessä hyvin projektin tilanteen läpi ja mietimme, mitä seuraavan viikon aikana aiomme tehdä, että lomalaiset voisivat olla rauhassa murehtimatta töitä.

Päivittäisen palaverin jälkeen meillä oli tiedotus siitä, miten toimistolle on tarkoitus palata etätyösuosituksen päättymisen jälkeen. Olen itse ollut töissä tässä samassa yrityksessä tammikuun 2021 alusta saakka, ja olen käynyt toimistollamme tasan kerran tammikuun alussa hakemassa työkoneen. Tiimikavereita en ole nähnyt kasvotusten, enkä kuvistaakaan, kun ei palaverissa pidetä kameroita yleensä päällä. Siksi toimistolle meneminen tulee jännittämään, kun sen aika koittaa. Tiedotuksessa puhuttiin toimistolle palaamisen

hybridimallista, jossa sovittaisiin ensin jokaiselle tiimille oma päivänsä tai pari viikossa, jolloin vain he menevät toimistolle. Näin toimisto ei heti ruuhkaudu ja jokainen tiimi pääsee rauhassa työskentelemään samassa tilassa. Tätä tosin aletaan toteuttaa suunnitellusti vasta noin kuukauden päästä.

Loppupäivä meni jälleen muutaman tiketin tekemisessä. Toinen niistä liittyi tyylivirheeseen, kun muutama liian pitkä teksti meni yli sille varatusta tilasta. Toinen tiketti liittyi erään kysymyspatterin muutamiin kysymyksiin, jotka olivat väärässä järjestyksessä.

Tiistai 12.10.2021

Päivittäisen palaverin jälkeen otin esiin kanban-aulun ja aloin työskennellä kolmen tikettini parissa. Kaikki tiketit olivat oikeastaan sellaisia, joiden parissa olen työskennellyt jo aikaisemmin, mutta aina vähän väliä ne tulevat testauksen kautta takaisin korjattavaksi. Ensimmäinen tiketti liittyi yhteenveto-sivuun, jossa ongelmana oli se, ettei sivulla olevassa neljässä linkissä ollut mitään osoitetta, mihin ne johtaisivat. Myöskin sivulla olevasta painikkeesta puuttui toiminto kokonaan. Olin tarkoituksella jättänyt ne tyhjiksi aiemmin, koska linkit eivät olleet vielä tiedossa kellään. Laitoin meidän suunnittelijallemme viestiä asiasta, jos hän tietäisi tarkat osoitteet, mihin linkkien pitäisi viedä.

Kaksi muuta korjattavaksi palannutta tikettiä koskivat molemmat validointeja. Suomalaisen henkilötunnuksen säännöllisen lausekkeen kanssa oli ongelmia. Myös auton rekisterinumeron validointi pitäisi muuttaa niin, että käyttäjän pitäisi kirjoittaa kenttään ainakin yksi merkki. Molemmat validoinnit tuottivat minulle ongelmia, koska testasin kirjoittamani merkijonot selaimessa säännöllisten lausekkeiden testisivun kanssa ja molemmat näyttivät siellä olevan oikein. Joku kuitenkin esti projektissamme niiden toimisen toivotusti. Pääsyin kysymään apu tiimikaveriltani ja vastausta odotellessani otin itselleni uuden tiketin Kanbanilta.

Keskiviikko 13.10.2021

Tiimin yhteisen viikkopalaverin jälkeen päivittäisessä palaverissa puhuimme siitä, miten tekeminen tulee tähän astisesta nyt muuttumaan. Aikaisemmin olimme tehneet kaikki muutokset yhteiseen develop –haaraan, mutta jatkossa kaikille tiketeille tehtäisiin erikseen oma haara, joka mergettäisiin päähaaraan, kun se läpäisisi kaikki testit.

Nykyään alamme tarkkailla Sonarin avulla koodissa olevia virheitä, esimerkiksi koodin toistumista eli dublikaatteja rivejä. Nämä pitää aina korjata, ennen kuin voi mennä eteen-

päin. Tarkkailemme koodia myös Jenkinsissä, joka on käännösautomaation palvelinohjelmisto. Sieltä näemme, läpäiseekö koodi tarvittavat testit. Jos kaikki menee läpi, voimme mergetä tekemämme haaran päähaaraan.

Tämä uusi tapa on minulle vielä vähän epäselvä, mutta tein kuitenkin itselleni uuden haaran, jossa aloitin tekstitiedostojen läpikäymisen ja korjaamisen manuaalisesti. Kaikissa tekstitiedostoissamme on jäänyt käyttämättömiä lokalisaatioita, sekä monille samoille teksteille oli tehty eri lokalisaatio. Kävin läpi tänä päivänä sen, että kaikille ilmaisuille oli vain yksi yhteinen lokalisointi, sekä poistin turhat. Tiedoston läpikäyminen käsin oli niin hidasta, että sain päivän aikana korjattua vain suomenkielisen tekstitiedoston.

Torstai 14.10.2021

Koska kaikki Intian puolelta olevat tiimin jäsenet jäivät lomalle, päätimme perua päivittäisen palaverin. Muut jäsenet olivat vielä kiireisiä korjatessaan Sonarin ja Jenkinsin havaitsemia virheitä, joten jatkoin tekstitiedostojen läpikäyntiä. Aloitin englanninkielisestä. Englannin ja ruotsin kielisten tekstien kanssa tuli enemmän haasteita vastaan, koska niihin ei voi katsoa nykyisestä tuotannossa olevasta sovelluksesta mallia, eikä missään ole oikeita tekstejä kirjattuna ylös.

Torstaisin meillä on myös viikoittainen palaveri asiakkaan kanssa. Tämän viikon palaveriin ei ollut kellään erityisesti mielen päällä mitään, niin saimme sen hoidettua nopeasti pois alta. Keskustelimme siitä, mitä tulevat viikot tuovat tullessaan ja miten uusi tapa julkaista koodia gittiin vaikuttaa tekemiseen ja testaajien ja ohjelmojen väliseen kommunikointiin.

Perjantai 15.10.2021

Myös perjantaina peruimme päivittäisen palaverin, koska tiimin jäsenet Intian puolelta olivat edelleen vapaalla. Perjantai oli aika rauhallinen päivä, koska minulla ei ollut muita palavereja kuin viikoittainen kahvitteluhetki tiimin kanssa. Palaverissa ei ollut mitään tärkeää informaatiota, joten keskustelimme vain kuulumisista hetken, jonka jälkeen toivotimme kaikille hyvät viikonloput. Perjantaina korjasin muutaman helpon tyylittelyyn liittyvän tikeitin, jonka jälkeen merkkasin viikon työtunnit kahteen eri järjestelmään. Onneksi luovimme nyt siitä kokeilusta, jossa työtunnit pitää merkitä myös Excel-taulukkoon ja palauttaa se, koska kolmeen eri paikkaan tuntien merkitseminen oli turhan työlästä ja hidasta.

3.3.1 Viikkoanalyysi

Tällä viikolla uutena opeteltavana asiana tulivat Sonar ja Jenkins, joista kumpikaan ei ollut entuudestaan tuttu. Sonaria olin joutunut kyllä vilkaisemaan aiemmin jo kesällä, mutten

osannut käyttää sitä, joten annoin asian vain olla. Viikon aikana opin tulkitsemaan Jenkinsiä, koska sen käyttäminen oli pakollista, jos haluaa saada julkaista omat koodimuutoksensa päähaaraan. Sonarin virheiden korjaaminen jäi yhden tiimiläisemme harteille, joten sen käyttöä ei tarvinnut vielä opetella.

Viikon aikana katsoimme erään Intian pään tiimiläisen kanssa, miten kannattaa lähteä etsimään virhettä, jos Jenkinsin testit eivät mene läpi. Opin myös kantapään kautta, että helppo tapa välttää virheitä on se, että tehdessään uuden koodihaaran kannattaa sinne tehdä vain muutama korjaus kerrallaan ennen sen julkaisua. Konfliktien riski on suurempi, mitä kauemmin muokkaa omaa koodihaaraansa, koska samaan aikaan muut ehtivät julkaista omaa koodiaan, joka saattaa mennä ristiin omien muutosten kanssa. Tehdessään vain muutamia korjauksia kerrallaan on myös helpompi hahmottaa, missä mahdollinen ongelma on.

3.4 Seurantaviikko 4

Maanantai 18.10.2021

Viikko alkoi jälleen päivittäisellä palaverilla. Projektimme tekninen johtaja oli taas lomalla tämän koko viikon, joten aamuiset palaverit olivat hiukan erilaisia. Kävimme läpi mitä kaikki aikovat tehdä tänä päivänä ja mitä olisi hyvä saada tehtyä tulevan viikon aikana. Päivittäisessä palaverissa esiin nousevat asiat, joihin tarvitaan teknisen johtajan tietämystä pitää muistaa kirjata ylös, jotta niihin muistettaisiin palata seuraavalla viikolla.

Maanantaina minulla ei ollut muita palavereja kuin päivittäinen palaveri, joten pystyin keksittyä hyvin pelkästään töiden tekemiseen. Olin saanut kaikki kolme tekstitiedostoa käytyä läpi ja korjattua, joten oli aika yhdistää haara päähaaraan. Haasteita tuli heti vastaan siinä, etten ollut tehnyt uutta haaraa suoraan päähaarasta, vaan meidän entisestä kehityshaarastamme, joten se ei näkynyt Jenkinsissä, enkä päässyt katsomaan läpäisikö koodi kaikki pipeline-testit. Tein uuden haaran suoraan päähaarasta ja kopioin sinne käsin kolme tekstitiedostoa, jonka jälkeen haara tuli näkyviin ja läpäisi testit. Tämän jälkeen haara on valmis mergettaväksi ja se tapahtuu helposti gitin kautta. Tein git pull requestin, jonka yksi Intian tiimiläisemme kävi hyväksymässä, jonka jälkeen haara yhdistyy päähaaraan automaattisesti ja poistaa itsensä.

Tiistai 19.10.2021

Päivä alkoi niin kuin kaikki muutkin päivät eli päivittäisellä palaverilla. Sen jälkeen kalenteri olikin tyhjiillään loppupäivä. Vaikka kalenteriin ei olisi merkitty mitään palavereja, tulee kuitenkin otettua paljon lyhyitä puheluita pitkin päivää. Aina, jos toisella tiimiläisellä on jotain

kysyttävää tai varmistettavaa, on helpompi soittaa nopea Teams-puhelu kuin koittaa viestitellä selvittelemällä ongelmia.

Tein uuden haaran seuraaville tehtävilleni. Tällä kertaa muistin tehdä sen suoraan päähaarasta, ettei tarvitsisi siirtää taas manuaalisesti kaikkea koodia. Ensin korjasin eräästä kysymyspatterista sen, etteivät pudotusvalikot enää näyttäneet mitään vaihtoehtoja. Tämä virhe oli tullut ilmeisesti sen aikana, kun korjasin virhetekstejä. Ongelma oli helppo korjata, koska tiesin, mistä se oli alun perin syntynyt.

Tämän jälkeen otin muutaman uuden tiketin itselleni kanban-taulun uusista tiketeistä ja aloin tutkia niitä. Kävin myös hyväksymässä erään Intialaisen git pull requestin, jotta hänen tekemänsä haara yhdistyisi päähaaraan ja hän voisi tehdä uuden haaran seuraaville tehtäville.

Keskiviikko 20.10.2021

Keskiviikkona oli aamulla koko tiimin viikkopalaeri, jossa käytiin jälleen läpi tilannekatsaus tuotannon ja testauksen parissa. Tämän jälkeen osallistuin päivittäiseen palaveriin, joka meni tehokkaasti, koska aikaa ei mene niinkään teknisten asioiden läpikäymiseen.

Päivittäisen palaverin jälkeen jatkoin ongelmien korjaamista samassa haarassa, minkä tein edellisenä päivänä. Varmin tapa työskennellä olisi se, että tekisi jokaiselle tiketille oman uuden haaran ja heti, kun se olisi valmis, ajaisi sen testeistä läpi ja mergeisi päähaaraan. Tällä tavalla olisi helpompi paikantaa virhe, jos koodi ei läpäisisi pipeline-testejä. En kuitenkaan toimi näin, koska monet tiketit ovat saman tyyliisiä ja ne on helppo korjata samaan aikaan. Korjasin muutaman tyylittelyyn liittyvät tiketit, jonka jälkeen katsoin Jenkinsistä, että siinä on kaikki kunnossa ja tein git pull requestin. Se käytiin hyväksymässä ja kävin siirtämässä kyseiset tiketit Kanban-taululla testaukseen.

Loppupäivästä olin muutaman tunnin palaverissa, jossa meille esiteltiin tuotantoon meidän oleva sovellus.

Torstai 21.10.2021

Torstaina meillä on yleensä päivittäisen palaverin lisäksi viikoittainen tapaaminen asiakkaan kanssa, mutta se siirrettiin seuraavalle päivälle kiireiden takia. Torstai oli aika rauhallinen päivä, tein uuden haaran ja korjasin muutaman pienen ongelman. Eräs puhelu muutamien Intian tiimiläisten kanssa tuotti hieman kommunikointi-ongelmia, koska taisimme kaikki puhua hiukan eri asioista. Nämä ongelmat liittyivät siihen, että tyylitiedostossa pitää kaikkeen tyylittelyyn käyttää asiakkaan omia tokeneita, eikä tästä oltu puhuttu koko tiimin

kanssa selkeästi, vaan tyylitiedostossa oli vähän kaikkea sekaisin. Koitin käydä korjaamassa sieltä kaiken oikeiksi tokeneiksi, mutta sinne jäi vielä muutama vääränlainen tyyllitely kummittelemaan.

Perjantai 22.10.2021

Perjantaina päivittäinen palaveri oli lyhyt ja tehokas, koska koulujen syysloman takia puolet tiimistämme pitivät perjantain vapaapäivänä. Kävin Intialaisten kanssa läpi tehokkaasti, mitä olemme kuluneen viikon aikana saaneet aikaiseksi ja mitä kaikkea seuraavalla viikolla pitäisi heti käydä läpi lomilta palaavan teknisen johtajan kanssa.

Päivittäisen palaverin jälkeen pidimme eiliseltä siirretyn viikoittaisen palaverin asiakkaan kanssa. Palaveri oli tehokas, koska lomalaisista johtuen meitä oli paikalla vain kaksi asiakkaan lisäksi. Kävimme nopeasti läpi, mikä kaikki oli edennyt edellisestä viikosta. Asiakas vaikutti tyytyväiseltä eikä kysyttävää ollut, joten lopetimme palaverin etuajassa.

Meidän tiimin perjantainen juttutuokio oli peruttu kiireiden takia, joten loppupäivänä minulla ei ollut enää palavereita. Mergesin tekemäni uuden haaran päähaaraan sen jälkeen, kun olin tarkistanut, että kaikki tikettini, jotka ovat kehitys –kohdassa Kanban-taululla ovat tehtyjä ja ne toimivat oikein. Päivän loppuksi merkitsin viikon työtunnit taas ylös meidän tuntijärjestelmäämme sekä laskutukseen.

3.4.1 Viikkoanalyysi

Mitään uutta en oppinut kuluneen viikon aikana. Korkeintaan aiempi osaaminen kehittyi, kun teki ja korjasi saman tyyppisiä asioita kuin aiemminkin.

Viikon aikana selvitin, mitä kaikkia eri tokeneita meiltä löytyy ja koitin korjata koko tyylitiedoston niiden mukaiseksi. Tokeneiden käyttö oli onneksi aika helppoa, kun ei tarvitse kuin meidän token-kirjastostamme etsiä sopiva väri, väli, fontti-koko tai muu vastaava tyylliteltyyn sopiva määrittely. Tokenit ovat siitä hyvä koodauksessa, että jos asiakkaamme haluaa muuttaa nettisivuiltaan vaikkapa kaikkien pääotsikoiden fonttikoot, he voivat vain muuttaa kyseisen tokenin määrittelyä, jolloin se muuttuu kaikkialla sivuilla, missä tätä tokenia on käytetty. Niiden korjaaminen olisi ollut vielä helpompaa, jos suunnitelluissa mallikuvissa olisi myös merkittyinä eri välistyksien ja värien tokenit, niin kuin joskus aiemmin oli ollut puhetta, mutta valitettavasti ihan kaikilta leiskoilta ei niitä löytynyt. Kohtasin myös ongelman siinä, ettei token-sivustolta löytynyt tarpeeksi isoa mittaa kaikille välistyksille. Päätin jättää tämän sen ajan ongelmaksi, kun käymme koodia koodikatselmoinnissa läpi ja jätin kyseiset tyylit vielä pikseleiksi.

3.5 Seurantaviikko 5

Maanantai 25.10.2021

Projektin tekninen johtaja ei päässyt aamun päivittäiseen palaveriin lomalta palattuaan, joten keskustelimme taas vain nopeasti, mitä tuleva viikko tuo tullessaan. Niin kuin muina-kin päivinä, tein taas uuden haaran päähaarasta ja otin Kanban –taululta itselleni kolme uutta tikettiä. Ensimmäinen niistä liittyi siihen, että monissa kysymyspattereissa oli syöttökenttä ja avautuva kalenteri päivämäärille, mutta ne eivät saisi hyväksyä menneitä päivämääriä. Toinen ongelma oli se, että eräässä syöttökentässä oli validointivirhe, jonka testaajat olivat huomanneet. Kenttä hyväksyä pelkästään numeroita, vaikka siihen pitäisi olla mahdollista syöttää sekä kirjaimia että numeroita. Kolmas virhe oli samankaltainen, koska monessa kysymyspatterissa oli päivämääräkenttiä, jotka hyväksyivät numeroiden lisäksi myös erikoismerkkejä ja tämä piti korjata.

Tiistai 26.10.2021

Aamulla ennen päivittäistä palaveria meillä olisi ollut toimistolla kahvitteletunti, jossa toivottiin kaikki tervetulleiksi takaisin, kun etätyöpakko loppui. En kuitenkaan mennyt paikalle. Aamun päivittäisessä palaverissa meillä oli projektin tekninen johtaja mukana ja kävimme läpi kaikki edellisellä viikolla esiin nousseet ongelmat.

Sen jälkeen loppupäivänä oli helppo alkaa korjata niitä asioita, joita aamun päivittäisessä palaverissa nousi esiin. Meillä oli myös tunnin koulutus uusiin kehitysympäristöihin, mutten luultavasti ollut oikeaa kohderyhmää siihen, koska olen tässä firmassa töissä enää muutaman kuukauden.

Keskiviikko 27.10.2021

Aamulla oli taas tiimin viikkopalaveri ja sen jälkeen päivittäisen palaveri. Kävimme myös päivän aikana palaverissa läpi listan turvallisuusvaatimuksia. Lista oli pitkä ja tehtävien jaoissa meni tovi.

Eräs tiimin ulkopuolinen testaaja oli käynyt läpi sovelluksemme ja kirjoittanut word-tiedostoon ylös kaikki ongelmat, joita ei ollut vielä kanban-taulun tiketeillä huomioitu. Lykkäsin minun nimelläni olevien tikettejen tekoa ja otin koko yksitoista sivuisen word-tiedoston korjattavakseni. Loppupäivä meni sen parissa. Virheitä siellä oli esimerkiksi tyylittely-ongelmia, validointi-virheitä, sekä tyhjä alavetovalikko jossain kysymyspatterissa.

Torstai 28.10.2021

Torstai alkoi päivittäisellä palaverilla. Sen jälkeen jatkoin word-tiedoston loppuun korjaamisen parissa. Kaikki siinä onnistui ennen viikoittaista palaveria asiakkaan kanssa, paitsi

suomalaisen henkilötunnuksen validointi. Mietimme asiaa yhdessä projektin teknisen johtajamme kanssa, muttei se vielä alkanut toimia juuri niin kuin olisimme halunneet.

Viikoittaisessa palaverissa katsottiin taas eteneminen ja sovittiin kaikki se, mitä halutaan seuraavaan julkaisuun tehdyksi ja mitkä voi siirtää siitä seuraavaan. Ensimmäinen julkaisu tulee nopeasti vastaan, eikä meillä ole enää aikaa toteuttaa kaikkea mahdollista. Onneksi voimme tehdä ensimmäisen julkaisun jälkeen suhteellisen helposti muutoksia ja korjata jäljelle jääneitä toivottuja asioita.

Perjantai 29.10.2021

Aamulla päivittäisessä palaverissa pidettiin tilannekatsaus viikon tekemisiin ja miten projekti on edennyt. Monia mietitytti sisällöt, joita meidän pitäisi vielä mahdollisesti toteuttaa, jos niitä ei toteutettaisikaan Liferay:n kanssa. Muutamat kohdat ovat olleet pitkään auki Liferay:n suhteen, koska kellään ei ole ollut varmaa tietoa siitä, mitä kaikkea sen avulla olisi tarkoitus toteuttaa. Kiitos-sivu oli tietyssä vaiheessa tulossa sen kautta, mutta päätyikin lopulta meidän toteutettavaksemme.

Perjantaisin meillä oli taas perinteinen rupatteluhetki Teamsissa, sekä tuntikirjausten deadline.

3.5.1 Viikkoanalyysi

Osaaminen kehittyi samalla tavalla kuin viime viikolla, eli tekemiseen tulee ehkä jonkinlaista rutiinia. Suurin ongelma mitä viikon aikana kohtasin, oli se, että ensimmäistä kertaa sitten tammikuun olisi voinut mennä toimistolle ja tavata työkavereitaan kasvotusten. etätyöpakko on oikeastaan ollut suurin haaste, mitä on tässä työssä kohdannut.

Tammikuussa, kun aloitin töissä, ajattelin ettei se etänä oleminen niin paljoa vaikuta oppimiseen, mutta se oli todella väärä oletamus. Oli muutenkin haastavaa aloittaa ensimmäisessä oman alan työpaikassan, kun ei muutenkaan ollut niin vahva koodausosaaminen alla. Kynnys kysyä apua on paljon suurempi, kun ei ole mahdollisuutta tutustua työkavereihin toimistolla, sekä avun pyytäminen pitää tehdä viestittelemällä tai ottamalla lyhyitä pikapalavereita. Olen kuitenkin enemmän ihminen, joka viihtyy muiden ympärillä ja pidän kanssakäynnistä niin, että näen toisen ihmisen, kun puhun hänelle. Teamsissa puhuminen ilman kameroita tuntuu luonnottomalta kanssakäynniltä, joten rohkeus ylipäättään olla äänessä yhtään vaadittua enempään putosi aika nopeasti nolville. Melkein kaikki palaverit vuoden aikana onkin tullut vietettyä mikki pois päältä paitsi silloin, kun on ollut pakko sanoa jotain. Siksi kuluneella viikolla suurin haaste mitä kohtasin, olikin se, että pitäisi mennä toimistolle. Olin aiemmin kesällä jo päättänyt meneväni sinne heti, kun se olisi

mahdollista, mutta siinä olikin iso kynnys, kun sen aika oikeasti koitti. Tuntui liian vaikealta mennä paikan päälle, koska siinä olisi ollut samaa tuntua kuin kokonaan ensimmäisessä työpäivässä uudessa yrityksessä. Olisi pitänyt etsiä itselleen avain ja kulkulätkä jostain heti aamulla, koittaa löytää avokonttorista vapaa työpiste sekä koittaa tutustua kollegoihin. Suuri haaste olikin tehdä päätös, ettei mennyt tilaisuuteen, jossa toivotettiin tervetulleiksi takaisin toimistolle, koska se päätös tarkoittaa sitä, että aion olla koko loppuvuoden myös etänä ja käydä toimistolla seuraavan kerran joulukuussa palauttamassa työkoneen ja muut toimistolta saadut asiat.

Fraktion (Fraktio) blogi-kirjoituksessa ”Yhdessä tästä selvittää – etätyöskentely on välttämättömyys” puhutaan etätyön vaikutuksesta arkeen, hyvistä ja huonoista puolista. Etätyön välttämättömyydestä en ole samaa mieltä, koska mielellään olisin viettänyt työvuoteni toimistolla. Kirjoituksessa kuitenkin puhutaan ergonomiasta ja sen puutteesta, jonka olen myös omassa kotitoimistossani huomannut. Koko vuoden olen tehnyt töitä ruokapöydän ääressä ja epäergonomisen asennon puuttumisen olen huomannut. Kun istuu kahdeksan tuntia päivässä koneen ääressä epämukavalla tuolilla, on päivän päätteeksi selkä kipeä. Kirjoituksessa puhutaan myös kotona olevista häiriöistä, joiden vaikutuksen olen itsekin huomannut. Isoin töiden hidastaja omalla kohdalla on ollut se, että helposti eksyy työpäivän aikana kodin askareiden pariin, kuten siivoamiseen ja pyykkäämiseen.

3.6 Seurantaviikko 6

Maanantai 1.11.2021

Päivittäisen palaverissa otimme pohdintaan Liferay-ongelman. Selvittelimme asiakkaan ja tiimiläisten kanssa, mikä olisi paras ratkaisu ja päädyimme siihen tulokseen, että ainakin sovelluksen banneri toteutetaan Liferay:ta käyttäen.

Maanantaina meillä oli myös palaveri sovelluksen ux-suunnittelijan kanssa ja kävimme läpi kaikki huomiot, mitä hänellä oli vielä sovelluksen ulkonäköön ja tyyliin liittyen. Kirjasin kaiken ylös muistiinpanoihin ja pienen järjestelyn jälkeen minulle jäi 14 korjattavaa kohtaa, sekä neljä kohtaa, jotka katsottaisiin kuntoon ensimmäisen julkaisun jälkeen.

Tiistai 2.11.2021

Aamulla oli päivittäisen palaveri. Sen jälkeen meillä oli palaveri siitä, miten Liferay toimii ja mitä toimenpiteitä se vaatisi meidän puoleltamme. Se jäi minulle vielä vähän avonaiseksi enkä oikein saanut kiinni, miten se käytännössä toimii, joten toivon, ettei se sitten jää minun tehtäväkseni silloin, kun aika koittaa.

Tiistai meni kirjoittamieni muistiinpanojen kanssa, mitä olin eilisen ux-läpikäynnin aikana kirjannut ylös.

Keskiviikko 3.11.2021

Keskiviikkona oli taas aamulla viikkopalaveri koko tiimin kanssa, sekä sen perään päivittäisen palaveri. Pidimme myös toisen lyhyen palaverin Liferay-sisällön tuottamisesta, muttei sekään oikein avannut käsitystäni sen toiminnasta.

Meillä oli sovittuna seuraavalle päivälle tärkeä demoaminen asiakkaan kanssa, koska code freeze ja ensimmäinen julkaisu lähestyvät vauhdilla. Tarkoituksena oli keskiviikon aikana katsoa kuntoon, että kaikki toimii oikein ja asiakas olisi tyytyväinen demon aikana.

Torstai 4.11.2021

Aamu alkoi demolla asiakkaan kanssa. Kävimme koko sovelluksen toiminnallisuuden läpi ja kertosimme, mitä pitää vielä tehdä ennen lähenevää julkaisua. Asiakas oli todella tyytyväinen tuotokseen ja oli vahvasti sitä mieltä, ettemme myöhästy aikataulusta, vaikka olimme jo jonkun aikaa olleet huolissamme asiasta tiimin kanssa.

Loppupäivä meni sähköpostin parissa, minkä sain asiakkaalta demon jälkeen. Hän kirjasi ylös vielä muutamia asioita, jotka pistivät silmään ja kaipasivat korjausta. Kävin myös läpi muutamia englannin ja ruotsin kielisiä tekstejä, joista oltiin saatu käännöstiimiltä lopulliset versiot. Meillä oli myös perinteinen viikoittainen palaveri asiakkaan kanssa, vaikka olimme aamulla jo demossa kertaalleen tavanneet, mutta hän halusi käydä läpi joitain projektin dokumentointiin liittyviä tiedostoja yhdessä.

Perjantai 5.11.2021

Aamulla meillä oli lyhyt ja tehokas päivittäisen palaveri, koska vain Suomen pään tiimiläiset olivat paikalla. Nappasin päivittäisessä palaverissa muutaman pienemmän homman itselleni, ja tein ne päivittäisen palaverin jälkeen. Yhteenveto-sivun scrolleeraus piti korjata, koska se ei automaattisesti löytänyt latautuessa oikeaa kohtaa. Sovelluksessa on myös muutamia linkkejä, jotka vievät toiselle sivulle. Ne veivät aina suomenkieliselle sivulle meidän sovelluksen kielestä riippumatta, joten se piti korjata.

Jo pitkään meidän kanban-työkalulla oli kummitellut tikettejä, jotka liittyvät syöttökenttien validointeihin. Perjantaina sovimme, että ne tehdään eri tavalla käyttäen javascriptin valmiita validointeja sen sijaan, että kirjoittaisimme itse säännölliset lausekkeet. Kävin läpi kaikki kentät, joissa oli puuttellinen validointi. Loppupäivästä meillä oli vielä viikoittainen perjantain juttelu-tuokio tiimin jäsenten kanssa. Sitten kirjasin tunnit ylös.

3.6.1 Viikkoanalyysi

Uutena oppimisen kannalta tällä viikolla tuli Liferay:n tuoma sekavuus. Koko ajan on ollut epäselvää, mikä kaikki sivuille tuotetaan sen avulla. Ei ole halunnut tehdä turhaan asioita, jotka lopulta saattaisivatkin tulla Liferay:n avulla, esimerkiksi yhteenveto-sivu. Suurin haaste meidän tiimille ja itselleni tämän kannalta oli varmaan koko asian epäselvyys kaikille. Pitkään aikaan ei oikein ollut selkoa, keneltä asiasta pitäisi kysyä ja kuka Liferay-sivallön tuottaa ja omaa ymmärtämistä hankaloitti myös se, että koko Liferay oli entuudestaan täysin tuntematon.

Onneksi minun ei tarvinnut Liferay:sta ottaa selkoa täysin, koska sen tuottaminen ei minun vastuullani tule olemaan. Otin kuitenkin mielenkiinnosta selvää, mitä tämä käsite tarkoittaa, jotta saisi selkoa mistä tätä koskevissa palavereissa puhutaan.

3.7 Seurantaviikko 7

Maanantai 8.11.2021

Päivä alkoi päivittäisellä palaverilla. Ensimmäinen julkaisu lähestyy ja meillä on meneillään eräänlainen code freeze, jossa kaikki päähaaraan julkaistava koodi pitää katselmoida huolella, ettei sinne päädy mitään viallista koodia. Sovimme aamulla, ettemme enää tee isoja toiminnallisia muutoksia koodiin, vaan ainoastaan pieniä korjauksia ja tyyllittelyn parannuksia. Tiimiläisemme ovat kovaan tahtiin kirjoittaneet automaattitestauksia, mutta minä en ole puuttunut siihen tekemiseen ollenkaan, koska ne eivät ole minulle entuudestaan tuttuja. Ennen ensimmäistä julkaisua minulla olisi vielä paljon tikettejä ja korjattavaa, mutten ole varma, ehdinkö tekemään kaikkea.

Tiistai 9.11.2021

Aamulla meillä oli päivittäisen palaveri, jonka jälkeen loppupäivä meni kiireessä, kun yritin korjata vielä mahdollisimman paljon pieniä virheitä ja huomioita tyyllittelyyn liittyen. Ensi viikolla on tulossa code freeze, sekä olen maanantain ja tiistain poissa töistä, joten tavoitteenani on saada työpöytä puhtaaksi tämän viikon loppuun mennessä.

Keskiviikko 10.11.2021

Aamulla oli tiimin viikkopalaveri ja sen jälkeen päivittäisen palaveri. Kehitysympäristömme kanssa oli ongelmia, koska edellisenä iltana se oli jostain syystä lakannut toimimasta. Tiimimme selvitteli ongelmaa, jonka aikana keksityin omiin hommiini. En kuitenkaan mergennyt mitään koodia päähaaraan, ettei sovellukseemme tulisi enempää vahingollisia ongelmia.

Torstai 11.11.2021

Torstaina ei ollut muita palavereja kuin päivittäisen palaveri ja viikoittainen palaveri asiakkaan kanssa. Palaverissa sovimme, että jos ensi viikon aikana projektin tilanne näyttää hyvältä, voimme jäädyttää koodaamisen ja keskittyä lähestyvään ensimmäiseen julkaisuun. Tiedossa oli siis kiireinen alkuviikko, koska ensi viikon torstaina pitäisi olla kaikki valmista ja projektin Kanban-taulun tyhjä.

Perjantai 12.11.2021

Perjantaina minulla oli vain päivittäisen palaveri ja tiimin viikoittainen jutteluhetki Teamsin välityksellä. Jokainen keskittyi saamaan omat hommat valmiiksi ja minä varsinkin, koska halusin saada työpöydän tyhjäksi viikonloppua ennen, koska tiesin, että olen seuraavan viikon maanantain ja tiistain pois töistä. Työpöydällä oli aika paljon asioita, koska muuttamat tiketit olivat kummitelleet siellä jo hetken etenemissarakkeessa, koska en osannut tehdä niitä, eikä kellään oikein ollut aikaa auttaa. Päivän päätteeksi kirjasin viikon työtunnit ylös, vaikka työpöydälle jäikin ikävästi vielä muutamia keskeneräisiä hommia.

3.7.1 Viikkoanalyysi

Suurimmat haasteet mitä viikon aikana kohtasin, liittyivät lähestyvään julkaisuun ja kiireeseen, mikä koskee tekemättömiä asioita kanban-taululla. Näin loppuvaiheilla ennen projektin julkaisupäivämäärää tärkeintä on oppia priorisoimaan omia töitään. Jostain syystä koko ajan jostain tulee lisää korjattavia asioita; asiakas huomauttaa tietyistä kohdista, joita voisi muuttaa, suunnittelijalta tulee huomioita erityisesti tyyleihin liittyen, sekä testaajat tekevät jatkuvasti huomioita sovelluksen toimivuudesta. Tärkeintä on oppia laittamaan omat hommat tärkeysjärjestykseen, jottei työmäärä käy mahdottoman tuntuiseksi, jolloin ei saa oikein mitään tehtyä. Ongelma, jonka olen huomannut omassa tekemisessäni, on se, että aloitan yhden asian korjaamisen ja jos se ei heti onnistu, liikun seuraavaan. Näin keskittymiseni ei ikinä pysy kauhean pitkään yhdessä asiassa, eikä se ratkea. Näinpä olen huomannut, että tärkeintä on aloittaa prioriteetti-listan kärjestä ja ratkaista yksi ongelma kerralla kunnolla niin, että se varmasti toimii eikä tule testaajilta takaisin minulle katsottavaksi.

3.8 Seurantaviikko 8

Maanantai 15.11.2021

Vapaalla.

Tiistai 16.11.2021

Vapaalla.

Keskiviikko 17.11.2021

Aamulla oli tiimin viikkopalaveri ja sen jälkeen päivittäisen palaveri. Kanban-taulun tilanne näytti huolestuttavalta ja tulimme tiimin kanssa siihen tulokseen, ettei se tule tyhjenemään seuraavaan päivään mennessä. Myöhemmin päivällä meillä oli sovelluksen mobiili-testaukseen liittyvä palaveri, koska jostain syystä mobiilin huomioiminen oli jätetty näinkin myöhäiselle aikataululle. Otimme yhteyttä yrityksemme mobiili-tiimiin, jotka lupasivat auttaa mobiili-testauksen kanssa, muttei se lähtenyt sen enempää rullaamaan projektin teknisen johtajan ollessa sairauslomalla. Tämä asia siirtyi siksi valitettavasti seuraavalle viikolle.

Torstai 18.11.2021

Aamulla oli päivittäisen palaveri, jossa tiimin kanssa sovimme, ettei projekti ole valmis vielä alkuperäiseen suunniteltuun julkaisupäivämäärään. Myöhemmin päivällä viikoittaisessa palaverissa asiakkaan kanssa näytimme, mitä kaikkea vielä puuttuu nopeasta edistymisestä huolimatta ja sovimme yhdessä uuden julkaisupäivämäärän. Asiakas ei onneksi kuitenkaan ollut pettynyt tuloksiin, koska nyt viime aikoina projektin etenemisellä on ollut niin nopea tahti. Tästä eteenpäin se jatkuu myös samanlaisena, jotta saamme kaiken valmiiksi uuteen siirrettyyn päivämäärään mennessä.

Perjantai 19.11.2021

Sairaana.

3.8.1 Viikkoanalyysi

Vaikka viikko oli lyhyt, oman oppimisen kannalta varmaan harmillisesti isoin juttu oli se, etteivät projektit aina mene suunnitellusti. Siirsimme projektin alkuperäistä suunniteltua julkaisupäivää, vaikka vielä muutama viikko sitten tuntui siltä, että siihen ennättäminen olisi hyvinkin mahdollista. Onneksi asiakkaan ollessa joustava asian suhteen tämä ei tuota mahdottomia ongelmia. Nyt pitää kuitenkin tulevana viikkoina panostaa entistä enemmän tekemiseen ja laatuun, ettei aikatauluja tarvitse myöhästyttää toista kertaa. Asiakas kuitenkin toivoi julkaisuun tietenkin menevän hyvä versio, vaikka tämänhetkinen tuotoksemekin olisi toimiva.

4 Pohdinta ja päätelmät

Verratessani kehitystä lähtötilanteen kuvaukseen, on huomattavissa jonkin verran kehitystä. Kehitys oli kuitenkin enemmän nähtävissä työharjoittelun aikana, koska silloin kaikki oli vielä uutta. Kehitystä on kuitenkin nähtävissä esimerkiksi siinä, että nykyään osaa ottaa itsenäisemmin sopivia työtehtäviä työpöydälleen ja suoriutuu niistä suhteellisen hyvin ilman apujakin. Olen myös oppinut kestämään stressiä ja kiirettä paremmin nyt loppua kohden sovelluksen julkaisupäivämäärän lähestyessä. Tiimistäni olen löytänyt ihan hyvän paikan itselleni ja muut tietävät hyvin sen tason, millä olen ja mitä kaikkea voi ja kannattaa työltäni odottaa. Oma kehitykseni onkin varmaan paremmin muiden nähtävissä, koska myöhemmillä seurantaviikoilla tekemistäni ei enää vahdittu samalla tavalla, vaan itsenäiseen tekemiseen luotettiin. Tiimikaverit myös oppivat mistä asioista kannattaa pyytää apua minun suunnaltani.

Uusia ratkaisumalleja ja menetelmiä joita olen ottanut mukaan työhöni, on varmaankin juuri se itsenäisempi työskentelytapa. Ennen luovutti helposti, jos jokin koodi ei toiminut ja ajatteli, ettei nykyisellä taitotasolla tule löytämään ratkaisua. Tuntui helpommalta heti pyytää apua kuin jäädä miettimään ongelmaa itsekseen pidemmäksi aikaa. Ajan kuluessa kuitenkin huomasin, ettei kannata luovuttaa heti, vaan antaa ajattelulle aikaa, koska lopulta tämä on kuitenkin oman oppimisen kannalta tärkeämpää. Huono puoli tässä ajattelutavassa kuitenkin on se, että jossain vaiheessa ei tule pyydettyä apua tiimikaverilta, vaikka sitä oikeasti tarvitsisi päästäkseen eteenpäin.

Päiväkirjatyon aikana opin sen, että varsinkin näin etätöissä oman työpäivän suunnittelu on etukäteen helpottaa työskentelyä huomattavasti. Kotona työskennellessä on vaikeaa löytää rutiinia työn tekemiseen, joten on tärkeää aikatauluttaa ja jäsenellä omaa tekemistään jo päivän alussa, ettei koko päivä mene vain ihmettelemiseen.

Nykyisen työn analyysia olen voinut hyödyntää tarkastelemalla aina edellisen viikon työskentelyä ja analyysia, ja koittamalla parantaa työskentelyä alkavalla viikolla. Nyt kun on oppinut tarkkaillessa tunnistamaan omat työskentelymallit ja miten itse saa hommat eteenpäin parhaiten, voi näitä kenties hyödyntää seuraavassa työpaikassa tammikuussa. Alkava työ on luonteeltaan samanlaista, mutta toimistolla, joten kaikkea havainnoimaani ei voi siinä hyödyntää. Pystyn kuitenkin siinäkin kehittämään itseäni viikkoanalyysien pohjalta niin, että keskittyä ajatuksella tekemiseen, eikä luovuta heti. Tiedän myös siellä sanoa, että ryhmätyöskentely ja tiimin kanssa päivittäinen vuorovaikutus sopivat minulle, mutta tarvitsen kuitenkin myös omaa tilaa itse koodaamiseen.

Lähteet

Mainostoimisto Sininen Härkä 2020. 10 käytännön esimerkkiä verkkosivustojen saavutettavuuden suunnittelusta. Luettavissa:

<https://sininenharka.fi/10-kaytannon-esimerkkia-verkkosivustojen-saavutettavuuden-suunnittelusta/>. Luettu: 23.11.2021

Fraktio. Yhdessä tästä selvittää – etätyöskentely on välttämättömyys. Luettavissa:

<https://www.fraktio.fi/blogi/yhdessa-tasta-selvitaan-etatyoskentely-on-valttamattomyys>.

Luettu: 26.11.2021

Regular Expressions. Luettavissa: <https://cs.lmu.edu/~ray/notes/regex/>. Luettu: 26.11.2021

Regular expressions 101. Luettavissa: <https://regex101.com/>. Luettu: 26.11.2021

Front-end –masters. What Is a Front-End Developer? Luettavissa: <https://frontendmasters.com/guides/front-end-handbook/2018/what-is-a-FD.html>. Luettu: 29.11.2021

C# Corner 2021. What And Why React.js. Luettavissa: <https://www.c-sharpcorner.com/article/what-and-why-reactjs/>. Luettu: 29.11.2021

MDN Web Docs 2021. HTML: HyperText Markup Language. Luettavissa: <https://developer.mozilla.org/en-US/docs/Web/HTML>. Luettu: 29.11.2021

w3schools. CSS Tutorial. Luettavissa: <https://www.w3schools.com/css/>. Luettu: 29.11.2021

Scrum.org. The Home of Scrum. What is Scrum? Luettavissa: <https://www.scrum.org/resources/what-is-scrum>. Luettu: 29.11.2021

w3schools. JavaScript Tutorial. Luettavissa: <https://www.w3schools.com/js/>. Luettu: 29.11.2021

itewiki. Laadunvarmistus ja ohjelmistotestaus. Luettavissa: <https://www.itewiki.fi/opas/laadunvarmistus-ja-ohjelmistotestaus/>. Luettu: 29.11.2021

WebAim, web accessibility in mind 2020. Using NVDA to Evaluate Web Accessibility. Luettavissa: <https://webaim.org/articles/nvda/>. Luettu: 29.11.2021

CloudBees. What is Jenkins?. Luettavissa: <https://www.cloudbees.com/jenkins/what-is-jenkins>. Luettu: 29.11.2021

Crest Data Systems. An introduction on using SonarQube. Luettavissa: <https://www.crestdatasys.com/blogs/an-introduction-on-using-sonarqube/>. Luettu: 29.11.2021

Kanbanize. Kanban Explained for Beginners | The Complete Guide. Luettavissa: <https://kanbanize.com/kanban-resources/getting-started/what-is-kanban>. Luettu: 29.11.2021

GeeksforGeeks 2016. How to write Regular Expressions? Luettavissa: <https://www.geeksforgeeks.org/write-regular-expressions/>. Luettu: 29.11.2021

Tieteen termipankki 2021. Repositorio. Luettavissa: <https://tieteentermipankki.fi/wiki/Nimitys:repositorio>. Luettu: 29.11.2021

Lamia 2017. Design-termistö tutuksi: Näin UI-, UX- ja visuaalinen suunnittelu eroavat toisistaan. Luettavissa: <https://lamia.fi/blog/design-termisto-tutuksi>. Luettu: 29.11.2021

InfoBeans 2018. Why You Should Consider Liferay for Your Next Web Application. Luettavissa: <https://www.infobeans.com/consider-liferay-next-web-application>. Luettu: 29.11.2021

Celia. Saavutettavuus. Luettavissa: <https://www.celia.fi/saavutettavuus/>. Luettu: 29.11.2021

TechTerms.com 2009. Token. Luettavissa: <https://techterms.com/definition/token>. Luettu: 29.11.2021

The good 2021. What is code freeze? Luettavissa: <https://thegood.com/insights/holiday-code-freeze/>. Luettu: 29.11.2021

Vierityspalkki.fi 2010. Vieraskynä: Validia vai ei – mitä lähdekoodista paljastuu? Luettavissa: <https://vierityspalkki.fi/2010/08/30/vieraskyna-validia-vai-ei-mita-lahdekoodista-paljastuu/>. Luettu: 29.11.2021